ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ЇСТІВНОГО ЕКО-ПОСУДУ В УКРАЇНІ

С. Ю. Миколенко, к. т. н., доцент
К. А. Чорней, магістрант
Д. О. Мосійко, магістрант
ДДАЕУ

Світовий обсяг виробництва пластикового посуду складає 1 120 млрд одиниць на рік, а повне розкладання одної одиниці пластикового посуду займає від 150 до 200 років.

Понад 90 % морських пташок мають шматочки пластику в їхніх шлунках. Очікується, що до 2050 року у морі буде більше пластику, ніж риби. Токсичні речовини, що містяться у пластмасовій тарі можуть викликати смертельні хвороби у людей. Поступово наша країна перетворюється на смітник Європи. За прогнозами фахівців, екологічна ситуація в Україні, наближається до критичної, адже переробкою відходів у нас займаються на дуже низькому рівні. Полімерні вироби дуже довго розкладаються у природі та є основним чинником забруднення. Особливо чутливими до забруднення пластмасою є водойми [1-2].

Актуальним є розроблення концепції еко-посуду, що забезпечує зниження рівня забруднення навколишнього середовища пластмасою і підвищення функціонального статусу харчування. Один із основоположних аспектів захисту нашої планети є використання органічних матеріалів для виготовлення повсякденних речей. Одним із видів таких речей є одноразовий посуд. Наприклад, виготовляють картонний посуд, що легко розкладається. Але він є не із дешевих та на його виготовлення йде целюлоза, яка призводить до вирубки лісів.

Питання їстівного посуду набуло високої актуальності через те, що даний вид продукції не вимагає часу для його розкладання, а споживається людиною одразу. Відомо, що посуд виготовляють з тіста, шоколаду, яблучного пюре. Але такі підходи мають ряд недоліків: нестійкість до високих температур, вміст глютену, високу собівартість, низькі смакові якості.

Альтернативною сировиною для виготовлення їстівного посуду є банан, а саме бананове пюре, що має високу харчову цінність: містить необхідні для організму людини макро- і мікроелементи [3]. За останні 10 років річне споживання бананів європейцями зросло до 11 кг. При цьому, щороку викидається близько 40 % бананів, бо в результаті транспортування та недотримання відповідних умов зберігання, така плодоовочева продукція втрачає якість. При цьому, банановий стаканчик виготовлений з некондиційної сировини, буде у 1,5 рази дешевший, ніж пластиковий.

Було проведено анкетування 50 людей різних вікових категорій, серед яких 50 % чоловіків і 50 % жінок, а саме: 66 % опитаних віком 21–30 років, 24 % менше 20 років, 8 % понад 41-го року і 2 % людей віком 31–40 років. Заробітна плата більшої частини опитаних становить менше 5000 тис. грн., 54 % яких не користуються одноразовим посудом, а та частка опитаних, яка користується, робить це рідко, так як вважають що одноразовий посуд є шкідливим як для здоров'я людини, так і для навколишнього середовища. Що стосовно

кольору і форми даного виду продукції, то відповідь є досить неоднозначною, так як в середньому для половини опитаних ці два параметри є важливими, а для решти – ні. Переважна кількість споживачів (88 %) робить закупівлі у супермаркетах. Також було встановлено, що більша частина опитаних, а саме 84 %, користувались би і купували еко-посуд, прийнятна ціна якого для 56 % становить 10–20 %., для 34 % – 20–30 грн. і для 10 % –40–50 грн.

Встановлено, що споживачі замислюються та опікуються проблемами, пов'язаними зі станом навколишнього середовища. Це виступає передумовою для введення нового виду продукції на ринок. Таким чином, даний вид продукції може розширити ринок не тільки їстівним посудом, який не шкодить навколишньому середовищу, але й виступає корисним для здоров'я людини в порівнянні з іншими аналогами їстівного посуду.

Одноразовий посуд із бананового пюре буде конкурентоспроможним продуктом із повністю органічної сировини, що швидко розкладається, та може використовуватись за будь-яких кліматичних умов, дозволить скоротити забруднення навколишнього середовища пластиком та зменшити обсяги вирубки лісів, що позитивно вплине на збереження природи [4].

Переваги одноразового посуду із бананового пюре: повна органічність; безпека для здоров'я споживачів; короткий період розкладання продукту; доступність для людей із чутливістю до глютену.

До основних очікуваних результатів введення на ринок одноразового їстівного посуду можна віднести:

- зниження кількості пластикового посуду на 10 % і рівня навантаження на навколишнє середовище;
- підвищення функціонального статус продуктів харчування;
- створення умов для розвитку ресурсоощадних стартапів в Україні;
- забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва.

Враховуючи фактор збереження харчової сировини шляхом повторної переробки, посуд із бананового пюре може стати конкурентоспроможною альтернативою на українському ринку одноразового посуду через вище названі якості.

Список літератури

1. Зезин А. Б. Полимеры и окружающая среда. Соросовский образовательный журнал. 1996. № 2. С. 57-64.

2. Елдышев Ю. Н. Мир против пластиковых пакетов. Экология и жизнь. 2011. № 7. С. 42–43.

3. Касьянов Г. И. Биоразрушаемая упаковка для пищевых продуктов. Вестник науки и образования Северо-Запада России. 2015. № 1. 8 с.

4. Тасекеев М. С., Еремеева Л. М. Производство биополимеров как один из путей решения проблем экологии и АПК: Аналит. обзор. – Алма-Аты: НЦ НТИ, 2009. С. 7.